

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta ta' l-10 ta' Marzu, 2011

Citazzjoni Numru. 1197/2009

**Jean Karl u Joyce konjuġi Soler, karta tal-identita'
numru rispettivament 31967 (M) u 548565 (M)**

Vs

**Raymond Vassallo, karta tal-identita' numru 303462
(M) f'ismu proprju kif ukoll fil-kwalita' tiegħu ta'
azzjonista ta' maġġoranza u direttur uniku tal-
kumpannija u ghan-nom u in rapprezentanza ta' JM
Vassallo Vibro Blocks Ltd. (C 1677), kif ukoll fil-
kwalita' tiegħu ta' direttur uniku tas-sussidjarja
tagħha u ghan-nom u in rapprezentanza ta' JM
Vassallo Vibro Steel Limited (C 35874)**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ippresentata mill-atturi fl-4 ta'
Dicembru, 2009 li *in forza* tiegħu, wara li ppremettew :

Kopja Informali ta' Sentenza

Ir-rikorrenti Joyce mizzewġa Soler, imwielda Vassallo, hija bint John Mary Vassallo, li miet fl-24 ta' April, 2001, u li bena il-kumpannija intimata JM Vassallo Vibro Blocks Ltd., li tinnegożja fil-qasam tal-kostruzzjoni;

Joyce Soler hija waħda minn ħames aħwa ulied John Mary Vassallo, u ħutha huma Raymond Vassallo, Mariella mizzewġa Shaw, Ruth mizzewġa Sammut u Carmen mizzewġa Xuereb;

Matul ħajtu, John Mary Vassallo ħalla l-kontroll tal-ażjenda li bena lil ibnu l-intimat Raymond Vassallo, iżda ħalla lill-aħwa bniet sehem sostanzjali ta' 12% tal-ishma lil kull waħda fl-istess kumpannija;

Il-kapital *issued u fully paid up* fil-kumpannija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd. jikkonsisti f'erba miljuni u sitt mija u tnejn u tmenin elf u disgħa u tletin euro u sebgħin euro cent (€4,682,039.70), maqsum kif ġej:

- i. Elfejn u disgħa mitt (2,900) sehem A Ordinarju;
- ii. Sebat elef u mitt (7,100) sehem B Ordinarju;
- iii. Miljun (1,000,000) 6% Redeemable preference shares; u
- iv. Miljun (1,000,000) 4% Non-redeemable non-participating preference shares.

Kull sehem għandu valur ta' żewġ euro u tlieta tnejn disgħa tlieta sebgħa tlieta euro cent (€2.329373) u huma imqassma kif ġej:

- Raymond Vassallo: 2,900 sehem A Ordinarju; 2,300 sehem B Ordinarju; 200,000 6% Redeemable Preference Shares; u 520,000 4% Non-redeemable non-participating preference shares;
- Mariella Shaw - 1,200 sehem B Ordinarju; 200,000 6% Redeemable Preference Shares; u 120,000 4% Non-redeemable, non-participating preference shares;

Kopja Informali ta' Sentenza

- Ruth Sammut - 1,200 sehem B Ordinarju; 200,000 6% Redeemable Preference Shares; u 120,000 4% Non-redeemable, non-participating preference shares;
- Joyce Soler - 1,200 sehem B Ordinarju; 200,000 6% Redeemable Preference Shares; u 120,000 4% Non-redeemable, non-participating preference shares;
- Carmen Xuereb - 1,200 sehem B Ordinarju; 200,000 6% Redeemable Preference Shares; u 120,000 4% Non-redeemable, non-participating preference shares

Il-kumpannija l-oħra intimata, JM Vassallo Vibro Steel Ltd., giet kostitwita fil-21 ta' Marzu, 2005, (Dok. B) u hija sussidjarja *fully owned tal-parent company* intimata JM Vassallo Vibro Blocks Ltd. u l-iskop tagħha hu li tbiegħ il-prodotti tal-parent company, kif ukoll *building materials* oħra utilizzati fl-industrija tal-kostruzzjoni;

L-ishma B Ordinarji fil-kumpannija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd. illum m'għandhomx vot skond l-istatut Dok. A ħlief dwar self li jmur oltre €1,164,686.70, jew dwar bejgħ tal-*Factory Premises*, billi l-jedd tal-vot tal-ishma B Ordinarji huwa sospiż sakemm idum ħaj Raymond Vassallo, u saħansitra martu;

Raymond Vassallo huwa direttur uniku tal-kumpannija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd., kif ukoll direttur uniku tal-kumpannija JM Vassallo Vibro Steel Limited;

Il-kumpannija qatt ma qassmet *dividends*, ħlief dak obbligatorju in konsiderazzjoni tal-200,000 6% *Redeemable Preference Shares* u il-120,000 4% *Non-redeemable, non-participating preference shares* li kull azzjonist jissottoskrivi, u skond l-aħħar *audited accounts* ta' J.M. Vassallo Vibro Blocks Ltd. (Dok. C) ir-*retained earnings* jammontaw għas-somma ta' ħames miljuni u ħamsa u disgħin elf u ħames mija u wieħed u sebghin euro (€5,095,571) mentri r-*retained earnings* ta' JM

Vassallo Vibro Steel Ltd. (Dok. D) jammontaw għas-somma ta' miljun u wieħed u għoxrin elf u ħames mija u ħamsa u erbgħin (€1,021,545), total bejn iż-żewġ kumpanniji tas-somma ta' sitt miljuni mija u sbatax il-elf mija u sittax il-euro (€6,117,116);

Iżda mentri l-kumpanniji li tagħhom huwa direttur uniku l-intimat Raymond Vassallo ma jgħassmux *dividends* lill-azzjonisti ħlief dak imsemmi, in konsiderazzjoni ta' *Directors' Fees* id-direttur uniku Raymond Vassallo iħallas lilu nnifsu ċ-ċifra annwali ta' ħamsin elf euro (€50,000) minn JM Vassallo Vibro Blocks Ltd. kif ukoll is-somma annwali ta' ħamsin elf euro (€50,000) oħra minn JM Vassallo Vibro Steel Ltd., total ta' €100,000 fis-sena;

Dan l-aġir jikkostitwixxi *unfair prejudice* perpetrat mid-direttur uniku taż-żewġ kumpanniji intimati, li għandu responsabilita' (klawsola 73 *et seq* ta' First Schedule Part I tal-Kap. 386) li jirrakkomanda l-ħlas ta' *dividend* lill-laqqgħa ġenerali annwali tal-kumpannija, liema laqqgħa ġenerali annwali għandha l-jedd tiddetermina "*the amounts declared to each class of Ordinary Shareholders separately*"(Art. 16 tal-Articles ta' Dok. C);

Issa, id-direttur uniku tal-kumpannija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd., Raymond Vassallo, huwa ukoll l-uniku azzjonista li għandu jedd jivvota dwar tqassim ta' *dividend*, cioe' japprova rakkomandazzjoni tiegħu stess, għaliex hu biss għandu l-jedd jivvota fil-laqqgħa ġenerali tal-kumpannija;

L-istess jingħad għall-kumpannija JM Vassallo Vibro Steel Ltd., fejn l-intimat Raymond Vassallo huwa ukoll direttur uniku, u billi jikkontrolla l-*parent*, i.e. JM Vassallo Vibro Blocks Ltd., ir-rakkomandazzjoni tiegħu bħala direttur uniku ta' JM Vassallo Vibro Steel Limited għall-ħlas ta' *dividend* tiġi approvata jew miċħuda minnu stess li jirrakkomanda l-ħlas tad-*dividend*;

Effettivament, l-intimat Raymond Vassallo għamel b'mod illi ikun hu li jikkontrolla b'mod assolut dak kollu li għandu

Kopja Informali ta' Sentenza

x'jaqsam mal-kumpanniji tal-familja, anke bi preġudizzju tal-azzjonisti l-oħra;

Huwa risaput illi d-diretturi obbligati *to remember that the members are the owners of the company, that the profits belong to the members and, subject to the proper needs of the company to ensure that it is not trading in a risk-taking manner, that there are adequate reserves for commercial purposes, thus trading profits ought to be distributed by way of dividends;*

L-esponenti għalhekk iqisu illi d-direttur uniku naqas mid-dmir tiegħu li jirrakkomanda *dividend;*

Inoltre, ir-rikorrenti huma f'qagħda li jipproduċu provi dokumentali illi *prima facie* jindikaw li l-profitti dikjarati fil-*financial statements* tal-kumpannija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd. huma *understated* b'ammonti kbar u m'humiex jirriflettu r-realta' tal-affarijiet tal-kumpannija kif jirrisulta mill-prospett Dok. E, u kif ir-rikorrenti sejin effettivament jippruvaw fit-trattazzjoni tal-kawza;

Għalhekk, huwa opportun li qabel din l-Onorabbli Qorti tgħaddi sabiex tagħti kwalsiasi ordni li jidrilha taħt l-Art. 402 tal-Kap. 386, l-esponenti titlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti tgħaddi sabiex tordna li ssir investigazzjoni tal-intimati maħsuba taħt l-Art. 405 tal-Kap. 386, billi minn din l-investigazzjoni għandu jirrisulta li l-kumpanniji intimati għamlu wisq u wisq aktar qliegħ minn dak iddikjarat;

Billi r-rikorrenti m'għandhomx aktar fiduċja fit-tmexxija tal-intimat Raymond Vassallo, huma ma jixtiequx jibqgħu azzjonisti mal-intimat Raymond Vassallo fil-kumpanniji intimati, u għalhekk jitolbu illi wara li ssir l-investigazzjoni mitluba u jirrisulta l-valur *veru* tal-kumpanniji intimati, din l-Onorabbli Qorti għandha tordna illi jithallas *dividend* għas-snin passati, jiġu *redeemed* l-ishma *redeemable* u akkwistati dawk li m'humiex, u tordna lill-intimati, jew min minnhom, jakkwsita/w l-ishma tar-rikorrenti bil-valur onest u veru tal-istess ishma;

Kopja Informali ta' Sentenza

Minkejja illi interpellat permezz tal-ittra Dok. F, l-intimat irrifjuta li jottempora ruġu permezz tal-ittra Dok. G;

Talbu li l-konvenuti jgħidu għaliex din il-Qorti m'għandhiex prevja li tagħmel kull dikjarazzjoni u tagħti kull provvediment opportun :

1. Tiddikjara li hu meħtieġ illi ssir investigazzjoni a tenur tal-Art. 405 tal-Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta, u tordna lir-Registratur tal-Kumpanniji sabiex permezz ta' ittra jappunta spettur jew spetturi sabiex jinvestigaw l-affarijiet tal-kumpannija u jirrappurtaw dwarhom bil-mod li r-Registratur jista' jordna;

2. Konsegwentement, tikkundanna lill-intimati, jew min minnhom, sabiex fi zmien qasir u perentorju li tiffissa din il-Qorti,

i. iħallsu *dividend* lill-azzjonisti għas-snin passati, bl-imgħax bl-ogħla rata li tippermetti l-liġi minn dakinhar li kellu jitqassam id-*dividend* għal kull sena, u

ii. jixtri/u l-ishma tar-rikorrenti fil-kumpanniji intimati bil-prezz li tistabilixxi din l-Onorabbli Qorti, okkorrendo wara l-opera ta' periti nominandi,

u fin-nuqqas li l-intimati jew min minnhom jottemporaw ruġhom ma dawn it-talbiet fit-terminu prefiss, tagħti kull provvediment ieħor li jidrilha opportun a tenur tal-Art. 402 tal-Kap. 386;

3. Tagħti kull provvediment ieħor opportun, inkluz provvedimenti provvizorji, a tenur tal-Art. 402 u 405 tal-Kap. 386.

Bl-ispejjez u bl-imgħax skond il-liġi, u bl-ingunzjoni tal-konvenut Raymond Vassallo għas-subiżżjoni.

Rat il-lista tax-xhieda ta' l-atturi;

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti, li in forza tagħha huma eccepew :

1. Fl-ewwel lok u preliminarjament, l-atturi ghandhom jiccaraw l-okkju tal-kawza billi ma jirrizultax li l-azzjoni hija proposta wkoll kontra l-kumpanija jew kumpaniji msemmija. Fin-nuqqas, l-eccepjent Raymond Vassallo personalment ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju billi mhuwiex il-legittimu kontradittur fl-azzjoni proposta.

2. Preliminarjament ukoll, l-attur Jean Karl Soler m'ghandux il-*locus standi* necessarju fl-azzjoni proposta minnu ghaliex mhuwiex membru la tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Blocks Ltd u lanqas tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Steel Limited u ghalhekk l-eccepjenti ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju fil-konfront ta' l-istess attur.

3. Preliminarjament ukoll, l-attrici Joyce Soler m'ghandhiex *locus standi* fl-azzjoni proposta minnha fil-konfront tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Steel Limited ghaliex mhijiex membru tal-istess socjeta' u ghalhekk l-eccepjenti JM Vassallo Vibro Steel Limited ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju fil-konfront ta' l-istess attrici.

4. Illi fil-meritu u bla pregudizzju ghas-sueccepit, l-affarijiet tal-kumpaniji msemmija dejjem tmexxew u ghadhom qed jitmexxew korrettement fl-interess tal-istess kumpaniji u n-negozju taghom u fl-ahjar interess tal-azzjonisti kollha, minghajr distinzjoni jew diskriminazzjoni. Mhux minnu li l-eccepjenti agixxew b'xi mod ingust jew ta' pregudizzju kontra l-attrici jew xi membru jew membri tal-kumpaniji.

5. Illi l-allegazzjonijiet dwar xi abbuz huma wkoll ghal kollox infondati, billi kif ghandu jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza, wara l-mewt ta' John Mary Vassallo, l-eccepjent Raymond Vassallo kien informa lil hutu kemm bid-dettalji dwar l-eredita' kif ukoll bis-sitwazzjoni finanzjarja u n-negozju tal-kumpanija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd, u flimkien qablu dwar kif l-istess negozju ghandu jigi kondott.

6. Ghaldaqstant ghar-ragunijiet premissi u hawn taht spjegati, u ghal dawk kollha li jirrizultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawza, ma tezisti ebda raguni legali ghal xi investigazzjoni fl-interess ta' l-azzjonisti u wisq anqas ma tezisti xi raguni ghal xi provvedimenti taht l-artikolu 402 tal-Att dwar il-Kumpaniji.

7. F'kull kaz u minghajr pregudizzju ghas-suecceptit, l-intempestivita' tat-talba attrici indikata bin-numru (2)(ii) in kwantu sal-lum l-attrici ma tatx l-avviz u ma segwietx il-procedura stabbilita fl-artikolu 12 tal-Articles of Association tal-kumpanija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd ghall-bejgh tal-ishma taghha fl-istess socjeta'.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tal-konvenuti;

Semghet lix-xhieda li tressqu;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi li tressqu u l-atti ta' dan il-procediment;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet dwar it-tieni u it-tielet eccezzjonijiet;

Rat illi l-kawza thalliet ghal sentenza preliminari ghallum dwar it-tieni u it-tielet eccezzjonijiet;

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti trid tiddeciedi dwar it-tieni u t-tielet eccezzjonijiet tal-konvenuti;

Illi t-tieni eccezzjoni hija fis-sens illi l-attur Jean Karl Soler m'ghandux il-*locus standi* necessarju fl-azzjoni proposta minnu ghaliex mhuwiex membru la tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Blocks Ltd u lanqas tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Steel Limited u ghalhekk il-konvenuti ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju fil-konfront ta' l-istess attur.

Ikkunsidrat :

Illi l-avukat difensur tal-atturi fir-rigward tat-tieni eccezzjoni irrileva illi tezisti il-komunjoni tal-akkwisti bejn l-atturi.

Ikkunsidrat :

Illi xehdet l-attrici u stqarret illi l-interess illi hija ghandha fis-socjetajiet mertu ta' din il-kawza huma provenjenti minn wirt minghand missierha illi hallielha ishma fis-socjeta' JM Vibro Blocks Limited. Hija ikkonfermat illi zewgha l-attur mhuwiex azzjonist fis-socjeta' JM Vibro Blocks. Mistoqsija jekk hijiex azzjonista fis-socjeta' Vibro Steel, l-attrici xehdet illi jidhrilha illi hija azzjonista f'din is-socjeta' u qalet illi din is-socjeta' giet imwaqqfa mis-socjeta' Vibro Blocks u illi l-uniku share holder tas-socjeta' Vibro Steel hija s-socjeta' JM Vibro Blocks. L-attrici komplet tixhed illi hija kienet qablet li tigi konstitwita is-socjeta' Vibro Steel ghaliex huha hekk kien qal illi kellu jsir u hija kienet tafdah u kienet taghmel dak li kien jghidilha, dak iz-zmien. L-attrici ikkonfermat illi bejna u bejn zewgha tezisti il-komunjoni tal-akkwisti.

Illi l-attrici ikkontendiet illi hija ghamlet il-kawza odjerna u illi zewgha l-attur ghamel il-kawza maghha peress illi id-dividends jaqghu tah il-komunjoni ta' l-akkwisti u ghalhekk issottomettiet illi t-tieni eccezzjoni tal-konvenuti ghandha tigi michuda mill-Qorti, izda il-konvenuti issottomettew illi l-amministrazzjoni ta' l-assi kapitali taqa f'idejn l-attrici peress illi dan kollu gej minn wirt u ghalhekk hija proprjeta' parafernali ta' l-attrici, u illi dwar id-divident din hija xi haga interna tal-kumpanija bejn l-azzjonisti u hadd aktar, u jekk il-kumpanija ma tiddikjarax divident ir-ragel ma jistax jidhol f'din il-kwistjoni, kif ma jistax jindahal fl-amministrazzjoni ta' l-ishma li jistghu biss jigu amministrati mill-attrici.

Ikkunsidrat :

Illi l-Artikolu 402 tal-Kap. 386 subartikolu (1) jghid kif gej :

Kopja Informali ta' Sentenza

“Kull membru ta’ kumpanija li jilmenta li l-affarijiet tal-kumpanija jkunu tmexxew jew qed jitmexxew jew aktarx jitmexxew b’mod li, jew li xi att jew ommissjoni tal-kumpanija kienu jew huma jew x’aktarx se jkunu, oppressivi b’mod mhux gust diskriminatorji kontra, jew b’mod mhux gust ta’ pregudizzju, ghal membru jew membri jew b’mod li jkunu kontra l-interessi tal-membri in generali, jista’ jaghmel rikors lill-Qorti ghal ordni taht dan l-artikolu.”

Illi fil-ktieb tieghu “Principles of Maltese Company Law” il-Professor Andrew Muscat ighid :

“Only a “member” of the company or the Registrar can make an application to the court for relief under article 402. Article 2(1) of the Companies Act defines a “member” as “a shareholder of a company ...” (pagna 961 tal-Ktieb Principles of Maltese Company Law) (sottolinear ta’ din il-Qorti).

Illi l-Professor Andrew Muscat ighid illi unika eccezzjoni ssir mill-Ligi stess u jghid hekk :

“Article 402(6) quite sensibly extends the definition of a member to include (i) a person entitled at law to represent the interests of a deceased member, (ii) a person to whom shares in the company have lawfully devolved by way of testate or intestate succession and (iii) a trustee who holds shares in the company. (pagna 962), u jghid ukoll “... a person who has ceased to be a member does not have *locus standi* to file an action.” (pagna 963).

Ikkunsidrat :

Illi dwar din it-tieni eccezzjoni, il-Qorti ezaminat l-Artikolu 402 (1) ta’ l-Att ta’ l-Att dwar il-Kumpaniji.

Illi jirrizulta car illi l-Artikolu 2 ta’ l-Att dwar il-Kumpaniji jghid illi l-kelma “membru” tfisser “azzjonista ta’ kumpanija” u illi l-kelma “azzjonista” tfisser “persuna registrata fir-registru ta’ kumpanija jew id-detentur bona fide ta’ warrant ta’ azzjoni”

Illi l-Qorti rat illi fil-kaz de quo l-attur Jean Karl Soler m'huwix membru la tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Blocks Limited u lanqas tas-socjeta' JM Vassallo Vibro Steel Limited u ghalhekk il-Qorti qeghda tilqa it-tieni eccezzjoni tal-konvenuti.

Illi fir-rigward tat-tielet eccezzjoni, din l-azzjoni trid issir ghall-beneficcju tas-socjeta' li taghha l-attur hu azzjonist, u mhux ghall-beneficcju tieghu. Huwa f'dan l-ambitu li azzjonisti ghandhom dritt jitolbu s-salvagwardji taghhom u mhux jinvolvu socjetajiet ohra li taghhom m'humix personalment azzjonisti. Kif anke issottomettew il-konvenuti, ma jistax ikun li azzjonist ta' kumpanija jistitwixxi proceduri kontra kumpanija li taghha m'huwix azzjonist fuq il-bazi li hu azzjonist ta' socjeta' li hija membru ta' dik il-kumpanija.

Il-Qorti hija tal-fehma li semmai l-atturi kien messhom utilizzaw il-procedura mahsuba mill-Artikolu 402 (2) (e) – il-verzjoni taghna ta' l-azzjoni derivattiva - li jispecifica procedura li iktar tista' taghti rimedju ghall-lanjanzi taghhom, dejjem jekk dawn huma gustifikati u jigu ippruvati.

Dan ghaliex fil-fatt dan is-subinciz jaghti s-setgha lill-Qorti li tordna hi stess lill-kumpanija biex tiehu l-azzjonijiet legali li tkun qed tirrifjuta li tiehu, jekk issib li t-talba tal-azzjonist tkun gustifikata.

Illi sabiex taghmel dan pero' il-Qorti irid ikollha indikazzjoni cara ta' x'inhuma dawn l-azzjonijiet u mhux ikollha talba biex taghti sentenza dikjaratorja, kif qed tintalab taghmel f'dan il-kaz. Il-Qorti taqbel li hemm cirkostanzi fejn attur ghandu dritt jaghmel talba biex tinghata sentenza dikjaratorja, izda fil-kaz odjern ma tarax ghaliex l-atturi ghamlu dan minghajr ma specificaw ir-rimedju li qed jitolbu.

Fi kwalunkwe kaz, u fit-tieni lok, l-Att dwar il-Kumpaniji ta' l-1995 introduca rimedju statutorju – l-Artikolu 402, biex jipprotegi lill-azzjonisti minn agir oppressiv u

diskriminatorju, u/jew agir allegatament illegali fil-konfront tal-kumpanija mill-persuni li jkunu fil-kontroll tal-kumpanija.

Fil-fatt fil-ktieb tieghu il-Professor Muscat jghid hekk: “It should also be noted that article 402(3)(e) of the Companies Act contemplates a statutory form of derivative action. The court is in fact empowered by the provisions to authorize “a member or members of the company to institute, defend, continue or discontinue court proceedings in the name and on behalf of the company.” The disadvantage is that a member would have to institute two actions: one to obtain authorisation and then the one in the name and on behalf of the company.”

Ghalhekk il-Qorti tara illi l-Artikolu 402(3)(e) ta' l-Att dwar il-Kumpaniji huwa l-verzjoni Maltija ta' l-azzjoni derivattiva. Ladarba illum il-gurnata l-legislatur Malti irregola b'mod statutorju l-azzjoni derivattiva, huma d-disposizzjonijiet tal-ligi Maltija rilevanti li ghandhom jigu applikati. L-Artikolu 402(1) jipprovdi li ir-rimedji kontemplati fl-Artikolu 402(3) – li jinkludi anki l-versjoni Maltija ta' l-azzjoni derivattiva – jistghu jigu ezercitati biss minn kull membru tal-kumpanija.

Illi una volta l-attrici hija biss azzjonista fis-socjeta JM Vibro Blocks, u mhux fis-socjeta' Vibro Steel Ltd, hi prekluzza milli tezercita l-azzjoni derivattiva kif kontemplata fl-Artikolu 402(3) fil-konfront tas-socjeta l-ohra.

Illi l-attrici donnha qieghda tissottometti illi hija ghandha interess dirett fil-konfront ta' JM Vibro Blocks Limited u interess indirett fil-konfront tas- Vibro Steel Limited.

Il-Qorti taqbel li l-attrici ghandha interess dirett fl-ezitu ta' l-azzjoni odjerna. Mill-banda l-ohra, pero`, ma tistax taqbel mal-fatt li ghal dak li jirrigwarda s-socjetajiet l-ohrajn imharkin fil-kawza, l-interess ta' l-atturi huwa wiehed indirett billi l-azzjoni taghhom taqa' fil-parametri ta' l-azzjoni derivattiva fejn qed jigu protetti l-interessi ta' Vibro Steel Limited.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-azzjoni derivattiva hija kuncett li twieled fil-“common law” ta’ l-Ingilterra. Kif jispjega tajjeb Andrew Muscat fil-ktieb tieghu “Principles of Maltese Company Law” dwar il-“common law” Ingliza:

“The derivative action is an action brought by a shareholder in respect of a wrong done to the company where the wrongdoers are in control and prevent the company itself from suing. The benefit of the action would accrue not to the benefit of the shareholder instituting the action but to the company. To succeed in a derivative action, the minority shareholder must prove (i) fraud on the minority, and (ii) wrongdoer control which prevents the company itself bringing the action in its own name. The derivative action is accordingly available where the company itself has been wronged and the directors or the majority shareholders who control the composition of the board fail to take the necessary action to institute the necessary legal proceedings to remedy the wrong suffered by the company. The derivative action is therefore an exception to the rule in Foss vs Harbottle that in respect of a wrong alleged to be done to a company the company itself is the proper plaintiff.”

Illi il-Qrati Maltin kemm-il darba irriferew ghall-gurisprudenza kif giet zviluppata fl-Ingilterra ghal dak li ghandu x’jaqsam mad-drittijiet ta’ azzjonijisti, u speċjalment ghar-regola stabbilita fil-kaz Foss v. Harbottle u l-eccezzjonijiet ghalha.

Illi xi awturi esprimew id-dubbi tagghom jekk ir-rikonossiment tal-kuncett ta’ l-azzjoni derivattiva mill-Qrati Maltin huwiex kompatibbli mal-ligi tal-procedura Maltija. Pero` il-Qorti ma tarax li ghandha tidhol f’din il-kwistjoni ghall-fini tal-kawza odjerna, u dan ghal zewg ragunijiet.

L-ewwel nett skond il-kuncett ta’ azzjoni derivattiva kif zviluppat fil-ligi Ingliza, ghalkemm huwa l-azzjonista minoretarju li jipprezenta azzjoni derivattiva, kwalunkwe beneficcju li jista’ jigi ottenut mill-eventwali sentenza imur a favur tal-kumpanija u mhux ta’ l-azzjonista nnifsu.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi ghalhekk l-azzjoni derivattiva tista' ssir biss minn persuna li tkun azzjonista fil-kumpanija li allegatament tkun giet jew tkun se tigi pregudikata, meta din il-kumpanija ma tkunx tista' tissalvagwardja l-posizzjoni taghha ghax tkun kontrollata fil-maggoranza minn azzjonisti ohra.

Issa fil-kaz odjern, ma hemmx kontestazzjoni li l-attrici hija biss azzjonista fis-socjeta Vibro Blocks Ltd. u ghalhekk l-attrici ma tistax tezercita l-azzjoni derivattiva fil-konfront tas-socjeta l-ohra.

Illi fi kwalunkwe kaz, u fit-tieni lok, l-Att dwar il-Kumpaniji ta' l-1995 introduca rimedju statutorju – l-Artikolu 402 biex jipprotegi lill-azzjonisti minn agir oppressiv u diskriminatorju, u/jew agir allegatament illegali fil-konfront tal-kumpanija mill-persuni li jkunu fil-kontroll tal-kumpanija.

Ikkunsidrat :

Illi il-Qorti taqbel illi l-Artikolu 402(3)(e) ta' l-Att dwar il-Kumpaniji huwa l-verzjoni Maltija ta' l-azzjoni derivattiva.

Illi kif diga intqal aktar 'l fuq f'dan il-gudikat, l-Artikolu 402(1) jipprovdi li r-rimedji kontemplati fl-Artikolu 402(3) – li jinkludi anki l-versjoni Maltija ta' l-azzjoni derivattiva – jistghu jigu esercitati biss minn kull membru tal-kumpanija.

Illi l-attur Jean Karl Soler mhuix azzjonist fl-ebda wahda mill-kumpaniji u l-attrici hija biss azzjonista fis-socjeta JM Vassallo Blocks Ltd. u ghalhekk hija prekluzata milli tezercita l-azzjoni derivattiva kif kontemplata fl-Artikolu 402(3) fil-konfront tas-socjeta konvenuta l-ohra JM Vassallo Vibro Steel Ltd.

Ghaldaqstant, u ghar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti qeghda tilqa' t-tieni u t-tielet eccezzjonijiet tal-konvenuti;

Bl-ispejjez rizervati ghall-gudizzju finali.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----